

GEOSITES <i>Laagte van Pijnenburg</i>	Pluismeer, De Stulp en het Hoge Erf	
Hotspots	Pluismeer en De Stulp; Hoge Erf	
Korte omschrijving	Heide en stuifzandgebied met microreliëf en vennen (Pluismeer). Mooie combinatie van goed bewaard gebleven uitblazingslaagte met grillige windvormen en een langgerekt ven. Aan de noordwestkant een al vanaf 1800 deels beboste lage stuwwal met glaciële glooiingen, kommetjes en 2 smeltwaterdalen. Geomorfologisch, cultuurhistorisch en ecologisch interessant.	

LANDSCHAPSTYPE	ZAND landschap	VEEN landschap	RIVIER landschap	ZEEKLEI landschap
-----------------------	-------------------	-------------------	---------------------	----------------------

WAARDEN:	
Geo vormingsperiode	
geologisch	
geomorfologisch	Een combinatie van in het noordwesten een stuwwal uit de voorlaatste ijstijd met glooiingen, kommetjes en 2 smeltwaterdalen en in het zuidoosten lager gelegen fijnzandige windafzettingen uit de laatste ijstijd. Deze dekzanden zijn later in en na de Middeleeuwen plaatselijk weer verstoven. Sinds de bronstijd werd de vegetatie namelijk aangetast door ontbossing, afplaggen en afbranden van de ontstane heide en het gebruik van zandwegen. Zo ontstond een vrij grillig microreliëf van ovale, trogvormige en zich vertakkende uitwaaiingslaagten en kleine ruggen, (asymmetrische) plateaus en stuifkliffen. Door de overwegend zuidwestelijke winden zijn de verstuiwingszones zuidwest-noordoost gericht. De verstuiwingszone loopt van De Stulp via het Paardenbos naar het westelijk deel van het Roosterbos bij Baarn. De uitwaaiingslaagten zijn nagenoeg vlak als gevolg van grondwater en resistente (grindrijke) lagen.
hydrologisch	
Cultuur Historisch	
cultuur algemeen (architectuur, landinrichting e.a.)	Kasteel Drakensteyn (1640) waar eerder vanaf 1360 de boerderij Drakensteyn stond. De eigenaar van de ridderhofstad liet het buurtschap in de 17 ^e eeuw renoveren en breidde het uit met o.m. een kerk, pastorie, school, boerderij annex rechthuis, tolgaardershuisje en woningen. Zo werd het kasteel met het dorp bestuurlijk een heerlijkheid en later een gemeente. Landhuizen/landgoederen: Klein Drakensteyn (1780), Venwoude (1928) en meer naar het oosten Pijnenburg (1606-1647-1823). In de noordwesthoek van de Hoge Vuursche werd in 1923 horecagelegenheid Groot Kievitsdal gebouwd in Amsterdamse stijl.
archeologisch	Bij Kasteel Drakensteyn liggen (6) grafheuvels uit de late steentijd en/of vroege bronstijd. Daarin werd een tot dan onbekend type urn gevonden die nu Drakensteyn-urnen worden genoemd. Op de randen van 't Hoge Erf liggen (8) grafheuvels. Uit een inventarisatie van stuifmeelkorrels onder de grafheuvels blijkt dat de mens al vanaf het einde van de steentijd bos kapte waardoor er gras- en heidevegetatie ontstond.
infrastructureel	
militair	Schansachtig aardwerk (omwalde terreindepressie) in de zuidoosthoek van De Stulp; mogelijk een Middeleeuwse landweer van de bisschop van Utrecht bij de grens met Holland tegen het expansieve beleid van de Graven van Holland.
immaterieel	
Natuur	
landschap	Heide en stuifzandgebied met microreliëf en vennen (Pluismeer) en daarnaast een al vanaf 1800 deels beboste lage stuwwal van de Hoge Vuursche.
ecosysteem	Veel variatie in flora en fauna als gevolg van verschil in hoogte, grondslag en vochtigheid van het terrein.

Betekenis	
wetenschappelijk	Bestudering van actieve en historische processen van natuurontwikkeling en de invloeden daarop.
educatief	
recreatief / toeristisch	Top's: De kuil van Drakensteyn en 't Hooge Erf. Afwisselend wandelgebied vlakbij toeristische toplocatie Lage Vuursche; wandelroutes en geopaden; een nabijgelegen groeve is ingericht als dagrecreatieterrein: De Kuil van Drakestein. Theehuis 't Hoge Erf in natuurterrein; beide tevens Toeristisch Opstap Punt.
economisch	
Niveau	
internationaal	
nationaal	Mooie combinatie van goed bewaard gebleven uitblazingslaagte met grillige windvormen en een langgerekt ven.
regionaal / lokaal	Idem.
Beheertype	
bescherming	De Stulp en het Hoge Erf liggen in het Natuurnetwerk Nederland en zijn ook provinciale gebieden van Aardkundige Waarde. Een deel van het Pluismeer is i.v.m. bescherming afgesloten. Een groot deel van het dorp Lage Vuursche is beschermd Dorpsgezicht.
duurzame ontwikkeling	De Stulp: door zonering van toegankelijkheid en monitoring van het gebied.
bedreiging(en)	De Stulp: bedreigd door grondwaterdaling als gevolg van waterwinning, verlanding van het ven en dichtgroeien. Herstelplan is uitgevoerd.

Achtergrondinformatie o.m.:

- Aardkundige waarden in de provincie Utrecht, Drs. A.A. Bronbacher en Drs. W. Hoogendoorn, 1997;
- Provinciale beschrijvingen Gebieden van Aardkundige waarde
- Geopad 102: De heide van De Stulp bij de Lage Vuursche
- Geopad 100: Het bosgebied 't Hoge Erf bij de Hooge Vuursche
- Tastbare Tijd, Cultuurhistorische Atlas van de provincie Utrecht, Roland Blijdenstijn
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- IVN Eemland
- Landschap Erfgoed Utrecht